

Tadeusz Olejnik

Sprawozdanie z działalności Wieluńskiego Towarzystwa Naukowego za rok 2005

Rocznik Wieluński 6, 189-201

2006

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

WIELUŃSKIE TOWARZYSTWO NAUKOWE

SOCIETAS SCIENTIARUM WIELUNENSIS

SPRAWOZDANIE

z działalności

Wieluńskiego Towarzystwa Naukowego

za rok 2005

WIELUŃ 2007

I Sprawy organizacyjne

Wieluńskie Towarzystwo Naukowe działa na podstawie Statutu, uchwalonego przez Walne Zebranie członków założycieli Towarzystwa w dniu 18 listopada 1999 r. Postanowieniem Sądu Okręgowego w Sieradzu z 7 lutego 2000 r. Towarzystwo zarejestrowano jako stowarzyszenie i na tej podstawie 28 lutego 2000 r. wpisano do Rejestru Stowarzyszeń w Sądzie Okręgowym pod nr St. 609.

Wojewódzki Urząd Statystyczny w Łodzi – Oddział w Sieradzu nadał Towarzystwu REGON – Nr 731021246

Od 2003 r. Wieluńskie Towarzystwo Naukowe jest członkiem Ruchu Stowarzyszeń Regionalnych Rzeczypospolitej Polskiej.

A. Członkowie

W końcu 2005 roku Towarzystwo liczyło 89 członków, z których 53 zamieszkiwało w Wieluniu, 36 poza Wieluniem, z tego: w Chicago – 1, Częstochowie – 2, Gdyni – 1, Kluczborku – 1, Londynie – 1, Łodzi – 4, Opolu – 2, Poznaniu – 4, Praszce, pow. Olesno – 2, Sieradzu – 1, Zielonej Górze – 2, Złoczewie, pow. Sieradz – 1, Białej, pow. Wieluń – 1, Bieniądzicach, pow. Wieluń – 1, Dąbrowie, pow. Wieluń – 1, Czastrach, pow. Wieruszów – 1, Gaszynie, pow. Wieluń – 1, Osjakowie, pow. Wieluń – 1, Ożarowie, pow. Wieluń – 1, Rudnikach, pow. Olesno – 1, Skomlinie, pow. Wieluń – 2, Sokolnikach, pow. Wieruszów – 1, Starzenicach, pow. Wieluń – 2, Żdżarach, pow. Wieruszów – 1.

Wśród członków są czynni i emerytowani pracownicy naukowcy wyższych uczelni: Uniwersytetu Łódzkiego, Uniwersytetu im. A. Mickiewicza w Poznaniu, Uniwersytetu Opolskiego, Akademii Rolniczej w Poznaniu, Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie, Akademii Świętokrzyskiej w Kielcach – Filia w Piotrkowie Trybunalskim.

W 2005 r. przyjęto w poczet członków zwyczajnych WTN 8 osób. Są to:
mgr **Dariusz Janiszewski**, historyk, zam. w Kluczborku,
dr **Ireneusz Juzala**, lekarz anestezjolog, zam. w Wieluniu,
mgr **Marlena Karaś**, pedagog, zam. w Wieluniu,
mgr **Alicja Kisala**, historyk, zam. w Wieluniu,
mgr **Zbigniew Machelak**, prawnik, zam. w Parcicach, pow. Wieruszów,

mgr **Damian Orłowski**, historyk, zam. w Skomlinie, pow. Wieluń,
 mgr **Izabela Szelağ**, biolog, zam. w Wieluniu,
 ks. biskup dr **Jan Wątroba**, teolog, zam. w Częstochowie.
 Skreślono z listy członków WTN 2 osoby.

Wśród członków WTN jest 8 profesorów zwyczajnych i nadzwyczajnych,
 16 doktorów, 61 magistrów i magistrów inżynierów, 4 lekarzy.

Godność Członka Honorowego WTN dotychczas nadano:

prof. zw. dr. hab. **Tadeuszowi Krzemińskiemu**,

doc. dr. **Ryszardowi Rosinowi**.

B. Zarząd

Na Walnym Zebraniu Sprawozdawczo-Wyborczym 16 III 2002 r. dokonano wyboru nowego Zarządu w składzie następującym:

prezes – prof. dr hab. Stanisław Tadeusz Olejnik

wiceprezes – dr Zdzisław Spychała

sekretarz – mgr Bogusława Wiluś

skarbnik – mgr Danuta Juzala

członkowie: mgr Jan Książek, dr Zbigniew Szczerbik, dr Konstantinos Tsirigotis. Do Zarządu WTN dokooptowano mgr. Adama Ustyniaka.

W okresie sprawozdawczym Zarząd odbył 4 protokołowane posiedzenia, na których omawiano następujące zagadnienia:

- sprawy wydawnicze – przygotowanie do wydania następujących publikacji: „Rocznik Wieluński” tom 5; Z. Włodarczyk, *Wieluńskie w dobie Prus Południowych 1793 – 1806*; T. Stolarczyk, *Szlachta wieluńska do połowy XVI wieku*; M. Urbański, *Archiwalia archeologiczne z powiatu wieruszowskiego*,
- pozyskiwanie środków na działalność wydawniczą WTN,
- organizacja dorocznego zebrania noworocznego członków WTN,
- nadanie godności Członka Honorowego WTN ks. prof. Janowi Związkowi,
- organizacja promocji wydawnictw WTN: 5 tomu „Rocznika Wieluńskiego”,
- propozycja zorganizowania sesji naukowych z okazji 900-lecia parafii w Rudzie i 600-lecia nadania praw miejskich dla Lututowa,
- organizacja wycieczki naukowej członków WTN do Gołuchowa i Kalisza,
- nawiązanie współpracy z Kaliskim Towarzystwem Przyjaciół Nauk,
- założenie witryny internetowej WTN,

- udział członków WTN w uroczystości z okazji nadania przez Wojewódzką i Miejską Bibliotekę Publiczną w Łodzi „Złotego Exlibrisu” dla redaktora *Monografii Gminy Mokrsko*,
- przyjęcie sprawozdań z realizacji budżetu WTN w 2004 roku,
- rozpatrywanie deklaracji osób pragnących wstąpić do WTN,
- udział członków WTN w opracowywaniu *Monografii Gminy Ostrówek*,
- udział WTN w uroczystości jubileuszu 25-lecia Muzeum w Praszcze,
- podejmowanie uchwał o skreśleniu z listy członków WTN.

C. Komisja Rewizyjna

Na Walnym Zebraniu Sprawozdawczo-Wyborczym 16 III 2002 r. wybrano Komisję Rewizyjną w składzie:

mgr Kamila Packa

mgr Krzysztof Domagała

mgr inż. Waław Urbaniak

Komisja odbyła 1 zebranie, na którym dokonano kontroli działalności statutowej i finansowej Towarzystwa.

D. Komisje naukowe, sekcje

13 grudnia odbyło się w Muzeum Ziemi Wieluńskiej zebranie Komisji Historycznej WTN.

E. Biuro Towarzystwa

W 2005 r. Towarzystwo miało swą siedzibę w jednoizbowym lokalu w budynku przy ul. Śląskiej 23a, stanowiącym własność Starostwa Wieluńskiego.

II Działalność podstawowa

1. Wydawnictwa

W okresie sprawozdawczym Towarzystwo wydało w nakładzie 300 egz. piąty tom periodyku naukowego pt. „*Rocznik Wieluński*”. Na pokrycie kosztów druku

tej publikacji otrzymaliśmy z Urzędu Miejskiego subsydium. We współdziałaniu z Urzędem Miejskim wykonano dodruk albumu pt. *Wieluń polska Guernica das polnische Guernica* (drugie wydanie).

Członkowie WTN: B. Abramek, J. Książek, T. Olejnik, T. Spychała, H. Skoczylas-Stawska uczestniczyli w opracowaniu wydawnictwa zbiorowego *Monografia Gminy Ostrówek*.

2. Biblioteka i archiwum

W 2005 r. kontynuowano gromadzenie zbiorów bibliotecznych. Ze względu na ograniczone środki finansowe dokonywano tylko zakupów słowników, wydawnictw encyklopedycznych i regionalnych. Zbiory biblioteczne tworzone głównie w oparciu o dary książkowe przekazywane przez członków i sympatyków Towarzystwa oraz książki otrzymywane w ramach wymiany wydawnictw. Na koniec 2005 r. Towarzystwo posiadało księgozbiór liczący 161 książek i czasopism.

Niezależnie od księgozbioru gromadzone są również archiwalia i fotografie dokumentujące działalność WTN, jak też inne przejawy życia społecznego Wielunia i ziemi wieluńskiej.

Opiekę nad Biblioteką i Archiwum sprawuje społecznie mgr Bogusława Wiluś.

3. Udział przedstawicieli WTN w zjazdach, sesjach naukowych, konferencjach i uroczystościach

W 2005 r. przedstawiciele WTN aktywnie uczestniczyli:

- 3 lutego – jubileusz 70-lecia urodzin i 45-lecia pracy naukowej prezesa WTN w Akademii Świętokrzyskiej w Kielcach – Filia w Piotrkowie Trybunalskim. W uroczystości wzięli udział m.in. Burmistrz Wielunia, Starosta Wieluński, władze Uczelni, grono profesorskie, studenci, najbliższa rodzina, przedstawiciele uczelni z Łodzi i Częstochowy oraz placówek kultury z Piotrkowa Trybunalskiego, Sieradza i Zduńskiej Woli,
- 13-14 lutego – prezesa WTN zaproszono do składu delegacji miasta Wielunia biorącej udział w uroczystościach w Dreźnie upamiętniających 50. rocznicę zniszczenia tego miasta przez aliantów; przedstawienie referatu o zniszczeniu Wielunia przez hitlerowską Luftwaffe 1 września 1939 r.; prezentacja filmu a nalocie Luftwaffe na Wieluń zrealizowanego przez Telewizję Niemiecką,

- 22 lutego – udział w sesji naukowej w Piotrkowie Trybunalskim z okazji 100. rocznicy wybuchu rewolucji 1905-1907 r.; referat o przebiegu rewolucji 1905-1907 w Wieluńskim i Sieradzkim;
- 7 maja – jubileusz 25-lecia Muzeum w Praszce; z tej okazji prezes WTN wygłosił odczyt nt. *II wojna światowa i okupacja hitlerowska na ziemi wieluńskiej*. Po odczycie zaprezentowano publiczności dokumentalny film o zniszczeniu Wielunia 1 IX 1939 r.;
- 22 maja – spotkanie z Zarządem Kaliskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk; nawiązanie kontaktów, wymiana doświadczeń, zwiedzanie Kalisza i Muzeum w Gołuchowie;
- 23 maja – udział członków WTN w uroczystości wręczenia prof. dr. T. Olejnikowi w Wojewódzkiej i Miejskiej Bibliotece Publicznej w Łodzi nagrody *Złotego Exlibrisu* za książkę *Monografia Gminy Mokrsko*;
- 31 maja – spotkanie autorskie prezesa WTN z młodzieżą Gimnazjum w Ostrówku;
- 5 września – spotkanie członków Zarządu WTN z Wójtem Gminy Lututów w celu omówienia programu obchodów 600. rocznicy nadania Lututowowi praw miejskich;
- 29 września – udział przedstawicieli WTN w uroczystości nadania przez Starostwo Wieluńskie wyróżnień profesorom – Leonowi Kieresowi i Witoldowi Kuleszy;
- 10 października – udział w uroczystościach w Zduńskiej Woli z okazji jubileuszu 180. rocznicy nadania praw miejskich;
- 13 października – udział w inauguracji roku akademickiego w Kolegium Nauczycielskim w Wieluniu;
- 15 października – udział w obchodach jubileuszu Szkoły Podstawowej w Lututowie; referat nt. *Powstanie styczniowe na ziemi wieluńskiej*;
- 11 listopada – powiatowe obchody Święta Niepodległości; okolicznościowe przemówienie nt. udziału mieszkańców gminy Ostrówek w walkach o wolność i niepodległość Polski wygłosił prof. dr T. Olejnik;
- 1-2 grudnia – udział w wyjazdowym posiedzeniu Rady Towarzystw Naukowych PAN w Poznaniu z okazji jubileuszu 150-lecia Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk;

- 16 XII – udział w uroczystości wyróżnienia nagrodami osób i instytucji szczególnie zasłużonych w promowaniu Gminy Wieluń. Prezesa WTN wyróżniono nagrodą specjalną;
- prezes WTN uczestniczył w posiedzeniach Rady Towarzystw Naukowych przy Prezydium Polskiej Akademii Nauk.

4. Współpraca

WTN jest członkiem Ruchu Stowarzyszeń Regionalnych RP, utrzymuje kontakty z Niemieckim Instytutem Historycznym w Warszawie, Towarzystwem Naukowym Płockim, Towarzystwem Naukowym Płockim – Oddział w Łęczycy, Kaliskim Towarzystwem Przyjaciół Nauk.

5. Finanse WTN

WTN utrzymuje się ze składek członkowskich, sprzedaży własnych wydawnictw oraz ze skromnych subsydiów uzyskiwanych od władz miasta na działalność celową (wydawniczą). Praca Zarządu Towarzystwa opiera się na wolontariacie. W 2005 r. dochody WTN wyniosły 4524,22 zł, wydatki 2966,61 zł, saldo 10 535,34 zł.

6. Sprawy różne

Na wniosek Starosty Wieluńskiego Urząd do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych odznaczył prezesa WTN medalem „Pro memoria”.

CZŁONKOWIE WIELUŃSKIEGO TOWARZYSTWA NAUKOWEGO

Stan w dniu 31 XII 2005 r.

L.p.	Nazwisko i imię	Miejsce zamieszkania	Rok wstąpienia	Tytuł naukowy / zawodowy
1	Abramek Bogusław	Wieluń	1999	mgr archeologii
2	Antczak Janusz	Biała, pow. Wieluń	2003	mgr ekonomii
3	Czeraniak Bolesław	Wieluń	1999	mgr historii
4	Czeraniak Urszula	Wieluń	2004	mgr filologii polskiej
5	Dera Marek	Wieluń	2003	mgr muzyki
6	Domagała Krzysztof	Skomlin, pow. Wieluń	1999	mgr historii
7	Eichstaedt Dorota	Wieluń	1999	dr nauk humanistycznych
8	Eichstaedt Jarosław Paweł	Wieluń	1999	dr nauk humanistycznych
9	Galiński Antoni	Łódź	2000	mgr historii, mgr prawa
10	Golec Waldemar	Wieluń	2004	mgr archeologii
11	Grabarczyk Tadeusz	Łódź	2002	dr nauk humanistycznych
12	Gwałt Paweł	Ożarów, pow. Wieluń	2000	mgr historii
13	Janiszewski Dariusz	Kluczbork	2005	mgr historii
14	Jasiak Ksawery	Wieluń	2002	dr nauk humanistycznych
15	Jasnowski Józef	Londyn	2002	profesor
16	Jędrzejewska Dorota	Wieluń	2002	mgr bibliotekarstwa

17	Juszczak Jan	Sokolniki, pow. Wieruszów	2001	mgr geografii
18	Juzala Danuta	Wieluń	2000	mgr administracji
19	Juzala Ireneusz	Wieluń	2005	lekarz medycyny
20	Kaczorowski Włodzimierz	Opole	2000	prof. zw. dr habilitowany
21	Kałczak Włodzimierz	Wieluń	1999	mgr historii
22	Karaś Marlena	Wieluń	2005	mgr pedagogiki
23	Kisała Alicja	Wieluń	2005	mgr historii
24	Klatka Narcyz	Gdynia	2003	dr nauk technicznych
25	Kowalczyk Józef	Wieluń	2003	dr nauk przyrodniczych
26	Kozłowski Stanisław	Poznań	2001	prof. zw. dr habilitowany
27	Krzemiński Tadeusz	Łódź	2000	prof. zw. dr habilitowany
28	Książek Jan	Wieluń	1999	mgr historii
29	Lewaszewicz Tadeusz	Poznań	2001	prof. dr habilitowany
30	Lewik Tsirigotis Ewa	Wieluń	1999	mgr pedagogiki
31	Łaz Bożena	Osjaków, pow. Wieluń	2002	mgr prawa i administracji
32	Łągiewka Józef	Bieniądzice, pow. Wieluń	1999	mgr geografii
33	Machelak Zbigniew	Parcice, pow. Wieruszów	2005	mgr prawa
34	Majcher Mieczysław	Wieluń	2003	mgr ekonomii
35	Majda Donata	Wieluń	2004	mgr prawa
36	Majdański Jacek	Złoczew, pow. Sieradz	2001	mgr historii

37	Malska Krystyna	Zielona Góra	2002	mgr bibliotekarstwa
38	Malski Józef	Zielona Góra	2002	mgr wych. fizycznego
39	Marchewka Jarosław	Rudniki, pow. Olesno	2001	mgr historii
40	Mastalerz-Czapnik Renata	Wieluń	2004	lekarz chirurg
41	Menc Ryszard	Wieluń	2002	mgr ekonomii
42	Mieszkalski Ireneusz	Wieluń	2003	mgr muzyki
43	Misiak Małgorzata	Wieluń	2002	dr nauk humanistycznych
44	Mrugała Barbara	Wieluń	1999	mgr pedagogiki
45	Olejniki Tadeusz	Wieluń	1999	prof. dr hab.
46	Orłowski Damian	Skomlin, pow. Wieluń	2005	mgr historii
47	Owczarek Krzysztof	Gaszyn, pow. Wieluń	2001	mgr inż. mechanik
48	Packa Kamila	Wieluń	1999	mgr geografii
49	Panaszek Stanisław	Wieluń	2004	mgr pedagogiki
50	Papuga Maciej Konrad	Wieluń	2001	mgr kulturoznawstwa
51	Parada Bożena	Wieluń	1999	mgr politolog
52	Pawlaczyk Janina	Wieluń	2003	mgr filologii polskiej
53	Perdek Jan	Wieluń	2004	mgr pedagogiki
54	Perek Marek	Wieluń	1999	dr filozofii
55	Petrowicz Jarosław	Wieluń	2003	mgr filologii polskiej
56	Pioruński Stanisław	Wieluń	2000	mgr historii
57	Piszczalka Jolanta	Praszka, pow. Olesno	2001	mgr historii

58	Polewiak Maciej	Wieluń	2001	mgr historii
59	Rodzocho Jadwiga	Wieluń	2002	mgr bibliotekarstwa
60	Serwacińska Anna	Chicago	2004	mgr historii
61	Skoczylas-Stawska Honorata	Poznań	2001	dr nauk humanistycznych
62	Spychała Tomasz	Wieluń	2000	mgr historii
63	Spychała Zdzisław	Wieluń	1999	dr nauk matematycznych
64	Stępień Sławomir	Wieluń	2004	mgr ekonomii
65	Stępińska Krystyna	Starzenice, pow. Wieluń	2004	mgr ekonomii
66	Stępiński Jan	Starzenice, pow. Wieluń	2004	mgr ekonomii
67	Szczerbik Zbigniew	Praszka, pow. Olesno	1999	dr nauk humanistycznych
68	Szeląg Izabela	Wieluń	2005	mgr biologii
69	Szewczuk Danuta	Wieluń	2002	mgr ekonomii
70	Szromik Jadwiga	Wieluń	2004	mgr chemii
71	Szumigaj-Perdek Halina	Wieluń	2004	mgr prawa
72	Świątek-Słonina Małgorzata	Wieluń	2001	dr nauk humanistycznych
73	Tobiasz Jarosław	Sieradz	2004	lekarz medycyny
74	Tsirigotis Konstantinos	Wieluń	1999	dr nauk medycznych
75	Tyszler Lubomira	Łódź	2004	dr nauk humanistycznych
76	Urbaniak Waclaw Zbigniew	Wieluń	2001	mgr inż. mechanik
77	Ustyniak Adam	Wieluń	2003	mgr pedagogiki

78	Walczak Bogdan	Poznań	2001	prof. zw. dr habilitowany
79	Ks. bp. Wątroba Jan	Częstochowa	2005	dr teologii
80	Wielgosz Bożena	Wieluń	1999	mgr polityki społecznej
81	Wiluś Bogusława	Wieluń	1999	mgr filologii polskiej, etnograf
82	Włodarczyk Zdzisław	Dąbrowa, pow. Wieluń	2002	dr nauk humanistycznych
83	Wojcieszak Henryk	Wieluń	2002	mgr inż. informatyki
84	Wujec Krzysztof	Wieluń	2004	lekarz medycyny
85	Wujec Zygmunt	Wieluń	1999	mgr historii
86	Wypchło Waclaw	Wieluń	2002	mgr administracji
87	Zajac Beata	Wieluń	2000	mgr prawa
88	Zawada Piotr	Zdżary, pow. Wieruszów	2000	mgr historii
89	Ks. Związek Jan	Częstochowa	1999	prof. zw. dr habilitowany